

Jaarplan 2019 stichting Straat Consulaat

Mei 2018

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Maatschappelijke ontwikkelingen
3. Organisatie
4. Kernactiviteiten en werkzaamheden
5. Vrijwilligers
6. Inhoud van de medezeggenschap
7. Projecten

1. Inleiding

Straat Consulaat en haar vrijwilligers, verenigd in De Achterban, behartigt de belangen van dak- en thuislozen en druggebruikers in opvang, zorg en op straat, vanuit de overtuiging dat mensen gelijkwaardig zijn.

2. Maatschappelijke ontwikkelingen

Naast het actueel houden van onze kennis over de hulpverlening en de sociale kaart is het voor Straat Consulaat van belang om alert te blijven op de maatschappelijke ontwikkelingen. Niet alleen zorg en wetgeving veranderen razendsnel, ook doelgroepen en middelengebruik veranderen.

In 2017 verscheen het Rekenkamerrapport: "Van de straat". De eerste alinea van het persbericht luidt als volgt: "De gemeente Den Haag biedt te weinig hulp ten opzichte van het aantal daklozen dat zich in Den Haag hiervoor meldt. Bovendien is de hulp die wordt aangeboden onvoldoende toegespitst op de uiteenlopende vaak complexe problemen van daklozen. Daarnaast heeft de gemeente nauwelijks zicht en grip op de hulp die zorgaanbieders in opdracht van de gemeente uitvoeren. Zo stuurt de gemeente te weinig op het bieden van definitieve oplossingen voor daklozen. Ook heeft de wijze waarop de gemeente de hulp van zorgaanbieders financiert, een negatieve invloed op de doelmatigheid en doeltreffendheid van de hulp."

Onafhankelijk arts onderzoeker Coline van Everdingen schreef het rapport: "De keten is zoek", waarvoor zij interviews hield met 103 cliënten van de Haagse nachtopvang. Dit rapport sluit aan bij het Rekenkamerrapport; geeft een duidelijk beeld van de samenstelling van de populatie in de nachtopvang, wat zij nodig hebben en waar het nog aan schort.

Goed nieuws uit dit rapport is dat 98% van hen zelfstandig kan wonen, met of zonder begeleiding, en dat vooral investeren aan de voorkant geboden is. Nu gaan mensen voor lange tijd de (dure) noodopvang in, waar zij meestal slechter weer uitkomen. Vooral de uitstroom vormt een probleem.

Naar aanleiding van deze rapporten vond in februari 2018 een gemeenteraadsvergadering plaats waarin een raadsvoorstel, een amendement en 16 moties werden aangenomen om de situatie voor de cliënten van de maatschappelijke opvang te verbeteren. Helaas werd hier geen financiële dekking bij voorgesteld en is het de vraag of hier in de onderhandelingen voor het nieuwe college, die momenteel (mei 2018) gaande zijn, aandacht aan zal worden besteed. Extra middelen om de maatschappelijke opvang een impuls te geven, zoals in 2007 voor het plan van aanpak Den Haag onder dak, zouden meer dan welkom zijn. Wij zijn ervan overtuigd dat investeren nu in de opvang in de toekomst besparingen zal realiseren.

Er lijkt een bewustwording op gang te zijn gekomen en is een voorzichtige start gemaakt om een aantal problemen aan te pakken, maar hoe “het veld” er in 2019 uit zal zien is deels afhankelijk van de plannen van een nieuw college en uiteraard landelijke ontwikkelingen.

Wij vragen ons voortdurend af hoe wij geloofwaardig kunnen blijven voor de gemeente en tegelijkertijd voor een groeiende groep mensen die veroordeeld zijn tot een bestaan in de marge. Hoe blijven wij “onze mensen” trouw en blijven we met hen in contact en gesprek, zonder te verdrinken in symptoombestrijding, omdat ze zich vaak tussen wal en schip bevinden en andere steun niet altijd voorhanden is? Hoe dan ook, Straat Consulaat zal zich samen met partners in de stad onverminderd op een creatieve, innovatieve en zeer betrokken wijze inzetten voor haar doelen en doelgroepen, in de medezeggenschap en met de uitvoering van mooie projecten.

3. Organisatie

Medewerkers en bestuur

De formatie van Straat Consulaat bestaat in 2018 uit twee fulltime (36 uur) medewerkers voor de collectieve belangenbehartiging, twee medewerkers (28 uur) voor het project Onafhankelijke Cliëntondersteuning en een fulltime medewerker, deels voor het Educatieproject en deels voor de belangenbehartiging. Deze bezetting hopen we in 2019 te continueren.

Het bestuur bestaat momenteel (mei 2018) uit vijf vrijwilligers: voorzitter, secretaris, penningmeester en twee leden. Uitbreiding van dit bestuur in 2019 wordt overwogen.

Huisvesting

Er worden vanaf mei 2018 twee geschakelde kantoren en een apart kantoor in het STEK-gebouw gehuurd, aan Parkstraat 32 te Den Haag, voor vijf medewerkers en (beperkte) inloopfunctie met vier extra werkplekken voor bezoekers. Naast onze huurprijs (€ 9.696,-/jaar) worden door de verhuurder servicekosten berekend (€ 17.224,-) waarin naast de gebruikelijke servicekosten voor schoonmaak, onderhoud en faciliteiten ook personeelskosten van bijvoorbeeld de receptiemedewerker en beheerder zijn doorberekend, die in de praktijk veel te maken hebben met onze bezoekers.

Voor bijeenkomsten waar veel deelnemers worden verwacht wordt uitgeweken naar een zo goedkoop mogelijke externe locatie, liefst bij (welzijns-) instellingen in de wijken.

Behoeft aan een eigen plek, met eigen identiteit, deed ons in 2017 de mogelijkheden hiertoe verkennen. Vooralsnog heeft dit niet tot verhuizing geleid en in 2018 zal dit ook niet gebeuren, maar dit blijft wel een wens van ons. Misschien dat zich in 2019 mooie kansen voordoen.

Financiële situatie

Onze financiële situatie is gezond. Naast de subsidie van de gemeente Den Haag worden regelmatig projectvoorstellen ingediend bij en gehonoreerd door gemeente en fondsen. Daarnaast zijn er (kleine, maar zeer welkome) inkomsten uit giften, waarmee we weer net iets extra's kunnen doen.

Contact met onze opdrachtgever

Gevraagd en ongevraagd adviseren wij onze opdrachtgever, gemeente Den Haag, over diverse vraagstukken. Wij hebben een subsidierelatie met de afdeling OCW/Z&V, maar hebben ook nauw contact met de afdeling Jeugdhulp van gemeente Den Haag.

En verder nog

Net als in andere jaren zullen wij in 2019 plek bieden aan stagiaires. Naast allerlei andere voordelen van stagiaires in de instelling brengt het contact met hen en met de onderwijsinstellingen ons in de gelegenheid om kennis te nemen van vernieuwingen in het werkveld. Bovendien biedt het de organisatie gelegenheid om onderzoek te laten doen en soms verrassende adviezen te krijgen.

Door Achterbanners en teamleden zal regelmatig worden deelgenomen aan symposia en trainingen, om netwerk en kennis actueel te houden.

4. Kernactiviteiten en werkzaamheden

Vanaf 2019 zal budgetsubsidie worden aangevraagd, wat een iets andere manier van kijken naar onze werkzaamheden vraagt.

Wij willen beter beleid, toegankelijke goede zorg en huisvesting, goede informatie voor haar doelgroepen, eerlijke beeldvorming en fatsoenlijke bejegening en sterke en onafhankelijke medezeggenschap binnen en buiten de instellingen.

Hieruit volgen onze vier kernactiviteiten, met daaronder de werkzaamheden en projecten:

1. Beleidsbeïnvloeding

Medewerkers nemen deel aan het beleidsnetwerk zwerfjongeren, BOW, platform Zorgvrijwilligers, Armoedeplatform Delen Achter De Duinen, overleg met CCP en als daar aanleiding voor is overleg met instellingen. Steeds wordt hier het perspectief van de doelgroepen ingebracht en indien mogelijk zorgen we ervoor dat mensen uit de doelgroepen zelf kunnen deelnemen. Uiteraard hopen we deze deelname in 2019 voort te zetten.

Straat Consulaat is steeds op zoek naar uitwisseling en samenwerking met instellingen en gemeente, maar ook met scholen, bedrijven, gemeentelijke uitvoeringsorganisaties en welzijn.

2. Kenniscentrum

Mensen informeren (actueel houden van de website, Straatwijzer en voorlichtingen) en verbeteren van de beeldvorming, door hier bij al onze andere werkzaamheden alert op te zijn. Voorlichtingen verzorgen (voor groepen en scholen, voornemen is 26 voorlichtingen in 2019), foldermateriaal maken, website actueel houden, persberichten schrijven en pers te woord staan, acties organiseren.

3. Belangenbehartiging en medezeggenschap

O.a. het uitvoeren van 10 verbetertafels (organisaties daarvoor interesseren). Het ondersteunen van medezeggenschap in de instellingen (o.a. door twee maal per jaar organiseren van het kapstokoverleg, tussen cliëntenraadsleden en gemeenteraadsleden en als de wethouder zijn belofte waarmaakt twee maal per jaar overleg met de wethouder en ambtenaren)

4. Versterken van de positie van onze doelgroep

Door het bieden van een luisterend oor, ondersteunen bij administratieve handelingen (DIGID, Ooievaarspas, ID-bewijs), helpen bij klachtenprocedures, ondersteunen bij het vinden van zorg, maar ook praktische steun (dekens, meegaan naar loketten), helpen wij mensen een stukje verder, maar ontvangen wij ook veel signalen uit het veld en aanwijzingen voor het verbeteren van opvang en ondersteuning.

Des te meer vrijwilligers, des te meer we met elkaar kunnen doen. Dus het werven, binden, opleiden en ondersteunen van vrijwilligers vanuit onze doelgroepen loopt altijd door alles heen.

Veelal doen wij onze werkzaamheden outreachend: we bezoeken instellingen (ongeveer 200 keer/jaar) en zoeken de mensen op in de stad.

Wij organiseren bijeenkomsten, zoals onze Nieuwjaarsmaaltijd en sinds 2018 onze Daklozendag.

Daarnaast zetten wij (innovatieve en zo mogelijk cliënt gestuurde) projecten op en voeren die uit.

Momenteel, en als het aan ons ligt ook in 2019, zijn dit de volgende projecten:

- Onafhankelijke cliëntondersteuning
- Educatieproject
- Fiets voor Niets
- Jongeren weekendproject.

(In hoofdstuk 7 worden deze projecten nader omschreven.)

Wij zijn voornemens om in 2018 weer te starten met het doen van onderzoek vanuit cliëntperspectief (participatie audits), door en voor onze doelgroepen. Dit onderzoek zal in 2019 doorlopen.

Als het gaat om het versterken van de mensen uit onze doelgroepen zij wij altijd opzoek naar nieuwe kansen. Als die zich voordoen en we zien mogelijkheden dan gaan we ervoor!

5. Vrijwilligers

Onze vrijwilligers

Sinds 2007 geeft Straat Consulaat invulling aan de belangenbehartiging door vertegenwoordigers van haar achterban te werven als vrijwilliger voor de organisatie en hen te organiseren in een platform.

Deze vrijwilligers van het Straat Consulaat noemen zich De Achterban.

De meeste Achterbanners hebben ervaring met dak-/thuisloosheid, verslaving of jeugdzorg.

Sinds 2017 werven wij ook vrijwilligers die niet uit onze doelgroepen komen, die zich kunnen vinden in ons gedachtengoed en die expertise inbrengen waar wij dankbaar gebruik van kunnen maken.

De Achterban vergadert vier keer per jaar. Mensen vanuit deze “plenaire Achterban” die actief willen zijn in de belangenbehartiging zijn verenigd in twee teams: Achterban jongeren en Achterban volwassenen. Vanuit deze teams worden projectgroepen gevormd rondom bepaalde onderwerpen en/of taken en zijn er individuele Achterbanners die taken uitvoeren.

Trainingen

Naar behoefte, vaak gerelateerd aan een project, worden trainingen verzorgd om de Achterbanners goed toe te rusten voor hun taken.

Inzetten van vrijwilligers

Deze Achterban, onze vrijwilligers, zijn bijzonder belangrijk voor ons. Niet alleen omdat zij ons voeden met inhoud, maar ook omdat zij met ons optrekken in onze werkzaamheden en de bijdrage die zij daarmee leveren in arbeidsuren. Zij 2017 voegden zij 4675 arbeidsuren toe aan het team Straat Consulaat. Dit komt neer op ongeveer 90 extra arbeidsuren per week, bijna 3 Fte. Dit terwijl een deel van onze vrijwilligers vanaf 2015 deel is gaan nemen aan ons project Achterban Werkt, waardoor zij minder beschikbaar waren voor onze kernactiviteiten. In 2019 verwachten wij, mede door de uitbreiding met het project OCO in 2018, nog meer vrijwilligersuren in te kunnen zetten.

Invloed van onze vrijwilligers op het beleid van Straat Consulaat

Naast onze team overleggen met vrijwilligers waarin signalen en inhoud van de medezeggenschap telkens weer aan bod komen, werd in 2015 een Adviesraad benoemd. Deze adviesraad bestond bij haar start uit vier actieve, ervaren vrijwilligers, die het bestuur gevraagd en ongevraagd adviseren over alle zaken die het Straat Consulaat en De Achterban aangaan. In 2017 waren er nog twee vrijwilligers actief in de raad. Zij vormen een klankbord voor het bestuur en team en bieden onze vrijwilligers een extra route om direct invloed uit te oefenen op het beleid van de organisatie. Echter, eind 2017 is deze Adviesraad ontbonden. Wij beraden ons op de invulling hiervan in 2018 en 2019.

Achterban ouderen en jongeren en hun formele vertegenwoordigingen

Waar de Achterban volwassenen vooral te maken hebben met instellingen voor maatschappelijke opvang en op gemeentelijk beleidsniveau met OCW, hebben de jongeren vooral te maken met de instellingen voor jeugdhulp en bij de gemeente met de afdeling Jeugdhulp. Twee verschillende circuits.

De Achterban volwassenen zijn vertegenwoordigd in de Cliëntenraad Sociaal Domein (CSD), door twee (voormalig) Achterbanners, Zij zitten in de deelraden Wmo en Participatie (en via het voorzitterschap van de deelraad Wmo in de agendacommissie).

De Achterban jongeren nemen deel aan het platform Jong doet mee, wat als deelraad jeugd van de CSD fungeert.

Samen met onze Achterbanners hebben medewerkers van het Straat Consulaat zitting in landelijke cliëntenorganisaties voor volwassenen en voor jongeren, die op hun beurt weer hun contacten hebben met politiek, zorg en andere instellingen (bijv. VWS, VNG, SZN, universiteiten, onderzoeksinstituten, andere cliëntenorganisaties en -platforms, comité van de mensenrechten).

Deze vertegenwoordigingen zullen ook in 2019 worden gecontinueerd.

Haags Keurmerk Vrijwilligers

Straat Consulaat is zuinig op het Haags Keurmerk Vrijwilligers, omdat wij zorgvuldig met onze vrijwilligers willen omgaan en aantrekkelijk willen zijn voor onze minimaal 30 vaste en 90 incidentele vrijwilligers. Onze vrijwilligers worden op diverse niveaus ingezet: van projectleider, organisator workshops tot bellijsten afwerken, koken en boodschappen doen, afhankelijk van hun kennis, ervaring, mogelijkheden en wensen.

Dit keurmerk ontvingen wij in 2017 en is drie jaar geldig.

6. Inhoud van de medezeggenschap

Vanuit onze contacten met onze doelgroepen, vrijwilligers, medewerkers van instellingen en diverse rapporten/literatuur vormen wij ons, met elkaar, een mening over situaties en over beleid.

Wij hechten er aan dat wij enerzijds zorgvuldig de mening bij de mensen ophalen en anderzijds terug koppelen waar die meningen terecht komen en wat er mee wordt gedaan.

Vanuit deze meningen stellen we een overzicht met actuele speerpunten op. Deze lijst wordt aangepast als daar aanleiding toe is (meest actuele overzicht is als bijlage bijgevoegd).

7. Projecten

Het betreft hier projecten die voorzien in een behoefte die door mensen uit onze doelgroepen is aangegeven. En omdat zij misschien als breekijzer kunnen fungeren om belemmerende regelgeving ter discussie te stellen. Voor deze projecten ontvangen wij, naast onze exploitatiesubsidie, extra middelen van gemeente en fondsen.

Omdat deze middelen jaarlijks worden aangevraagd en verantwoord, is voortzetting van de projecten niet bij voorbaat zeker. Onderstaande projecten hopen wij in 2019 voort te mogen zetten.

Educatieproject

Het “Kwalificerend traject voor (ex) dak- en thuislozen” ofwel ons Educatieproject heeft als doel jongere en volwassen deelnemers vanuit onze doelgroepen weer naar school laten gaan om een startkwalificatie te behalen. Partners in dit project zijn ROC-Mondriaan, vertegenwoordigers van maatschappelijke opvang instellingen en SZW gemeente Den Haag. In 2018 voeren wij dit project voor het vijfde jaar uit, met drie groepen van ongeveer 12 leerlingen. Zij starten met het Weer naar school traject, waarna zij doorstromen naar een mbo opleiding of een andere opleiding naar keuze.

Doel van het project is het bieden van perspectief aan mensen die maatschappelijk meestal kansloos zijn. Zelf zijn wij overtuigd van het bestaansrecht van het project en mogelijk fungeert het project als breekijzer, door belemmeringen in kaart te brengen en met de verschillende partijen op te lossen.

Meerwaarde van een project duidelijk maken helpt, dus in 2017 hebben we gekeken wat de effecten van dit project zijn voor wat betreft zelfredzaamheid, motivatie en kwaliteit van leven van de deelnemers. De uitkomsten van dit onderzoek, door gemeente Den Haag, volgen nog, maar zijn misschien bruikbaar om het project in 2019 bij te stellen.

Wij zien ruimte om het aantal deelnemers aan het Educatieproject in 2019 uit te breiden naar vier groepen, dus ongeveer 48 deelnemers.

Onafhankelijke Cliëntondersteuning (OCO)

Straat Consulaat is geen instelling voor hulpverlening, maar de scheidslijn tussen individuele belangenbehartiging, cliëntondersteuning en maatschappelijk werk is vaak dun. Er is vaak al veel maatschappelijk werk verricht voordat de echte vraag duidelijk is. Naast het bieden van een luisterend oor verwijzen en begeleiden wij mensen naar de loketten, opvang en andere instellingen als Straatpastoraat of algemene voorzieningen.

Sinds kort, maart 2018, voeren wij ons project “Onafhankelijke Cliëntondersteuning” (OCO) uit in Den Haag, waarvoor twee extra collega’s in dienst zijn gekomen. Over het bereik van dit project valt in dit vroege stadium nog weinig te zeggen.

De wettelijke definitie van cliëntondersteuning is onafhankelijke ondersteuning met informatie, advies en algemene ondersteuning die bijdraagt aan het versterken van de zelfredzaamheid en participatie en het verkrijgen van een zo integraal mogelijke dienstverlening op het gebied van maatschappelijke ondersteuning, preventieve zorg, zorg, jeugdhulp, onderwijs, welzijn, wonen, werk en inkomen.

Omdat wij in het kader van onze werkzaamheden al een mooie infrastructuur hebben opgebouwd en versterken van de positie van de mensen in onze doelgroepen een belangrijk doel voor ons is, waren we erg blij dat in december 2017 door de gemeente is toegezegd dat Straat Consulaat dit project mag gaan uitvoeren. In 2018 bouwen we ons netwerk hiertoe verder uit en zullen we het project stevig neerzetten, zodat we dit in 2019 kunnen voortzetten.

Fiets voor niets

Twee vrijwilligers knappen samen met jongeren uit de opvang fietsen op om hen een fiets te verschaffen die zij daarna kunnen gebruiken om hun afspraken na te komen. Dit project wordt al jaren uitgevoerd, met afwisselend middelen van fonds 1818 en Stichting Boschuyzen.

Met de goede vrijwilligers en medewerking van de fondsen zetten wij dit project in 2019 graag voort en verwachten wij ongeveer 120 mensen te kunnen voorzien van een fiets.

Jongeren weekendproject

Sinds 2015 voorzien wij de jongeren die in de nachtopvang verblijven van een sportpas of Pathépas. Een mooie manier van dagbesteding in het weekend, buiten het zorgcircuit, en een prima manier voor ons om met hen in contact te komen. Wij hopen op voortzetting van het project in 2019.

Per jaar ontvangen ongeveer 90 jongeren een abonnement.